

Vux 2.0

Slutrapport / augusti 2022

Delfinansieras av Europeiska socialfonden

Vux 2.0

Ett projekt som delfinansieras av Europeiska socialfonden

Vux 2.0 är ett kompetensutvecklingsprojekt som riktar sig till lärare och skollära inom vuxenutbildningen i egen regi i Stockholms stad.

Projektet finansieras via Europeiska socialfonden, ESF och har pågått 2018–2022. Under perioden har projektet bidragit med kompetensutveckling inom digitala verktyg och digital kompetens på såväl individ- som organisationsnivå för de tio skolor som Stockholms stad driver i egen regi. Målet med projektet är att höja den digitala kompetensen bland pedagogisk personal och att bidra till en mer flexibel och individualiserad undervisning.

Innehåll

Ett projekt som delfinansieras av Europeiska socialfonden	2
Sammanfattning	3
Projektidé och förväntade resultat	7
Projektets mål, som de formulerades i ansökan	7
Följande resultat väntas i projektet	8
Projektets resultat, mål och indikatorer	10
Kvalitativa resultat	13
Arbetsätt	19
Arbetsätt innan pandemin	19
Arbetsätt under och efter pandemin	24
Kommunikation, spridning och påverkansarbete	30
Halvtidskonferensen, 2019	30
Transnationellt lärande	32
Slutkonferens och spridning efter projektet	33
Blogg, Twitter och nyhetsbrev	35
Annan spridning	36
Uppföljning och utvärdering	37
Rambolls arbete med att utvärdera och följa upp projektets insatser	38
Huvudsakliga återkopplingar från Ramboll 2018–2021	38
Användande av resultat	42
Handlingsplan för digitalisering	42
E-utbildningar och kollegialt lärande	43
Organisation och arbetsgrupper	45
Kommentarer och tips	46

Slutrapport Vux 2.0

Augusti 2022

Utgivare: Arbetsmarknadsförvaltningen, Vuxenutbildningen

Kontaktperson: Mikael Fallmo, projektledare Vux 2.0

Grafisk form: Webb- och kommunikationsstöd, serviceförvaltningen

Sammanfattning

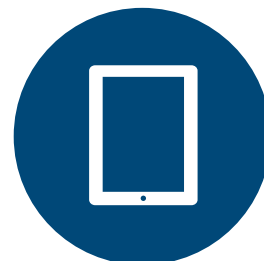
Här följer en kort sammanfattning av projektet.

Vux 2.0 är ett kompetensutvecklingsprojekt som riktar sig till lärare och skolledare inom vuxenutbildningen i egen regi i Stockholms stad.

Projektet finansieras via Europeiska Socialfonden, ESF och har pågått 2018–2022. Under perioden har projektet bidragit med kompetensutveckling inom digitala verktyg och digital kompetens på såväl individ- som organisationsnivå för de tio skolor som staden driver i egen regi. Målet med projektet har varit att höja den digitala kompetensen bland pedagogisk personal och skolledare och genom det bidra till en mer flexibel och individualiserad undervisning.

.....

”Målet med projektet har varit att höja den digitala kompetensen bland pedagogisk personal och skolledare och genom det bidra till en mer flexibel och individualiserad undervisning.”

Utvecklad och digitaliserad vuxenutbildning i kommunal regi, 2018–2022

Det av Europeiska Socialfonden delfinansierade projektet Vux 2.0 börjar närma sig projektavslut. Det innebär att fyra år av strategiskt och operativt arbete med digitalisering av vuxenutbildningen i Stockholms stad kan sammanfattas.

Vuxenutbildningen i Stockholms stads regi har sedan 2017, med utgångspunkt i den nationella strategin för gymnasieskola och vuxenutbildning, bedrivit ett målmedvetet arbete med att digitalisera vuxenutbildningen för att kunna utveckla verksamheterna och undervisningen.

.....

”Digitala pedagogiska verktyg ger lärare utökade alternativ att erbjuda stöd baserat på varje elevs behov och förutsättningar.”

.....

Digitala pedagogiska verktyg ger lärare utökade alternativ att erbjuda stöd baserat på varje elevs behov och förutsättningar. Digitala verktyg förenklar dessutom den administration för lärare och frigör därmed mer tid till mer individuellt stöd för de elever som behöver det. God kännedom om digitala verktyg, både administrativa och pedagogiska, är även viktigt för lärares attraktivitet på arbetsmarknaden. Användning av digitala verktyg har även möjligheten att bidra till en mer jämställd och tillgänglig undervisning.

Genom Vux 2.0 har tio kommunala skolor inom vuxenutbildningen fått möjlighet att utveckla både sina organisationer och sina anställda med en högre digital kompetens för att skapa en mer tillgänglig, flexibel och individualiserad undervisning.

Projektet har getts i form av utbildningspass för lärare och skolledare men även genom organisatoriskt stöd och verksamhetsutveckling. Vux 2.0 har även under de gångna åren bidragit med expertis och efterfarenhet inom digitalisering och skolutveckling.

I senare delar av projektet fördjupade Vux 2.0 kompetensutvecklingen för lärare och skolledare genom att ta fram anpassade e-utbildningar för hur lärare kan använda olika digitala verktyg i sin undervisning. Verksamheterna utvecklade samtidigt strukturer för att öka det kollegiala lärandet med stöd av digitala verktyg.

I arbetet med att ta fram utbildningar har projektet samarbetat med flera specialister inom olika områden. En del av dem är Lin Education, Sverige Kommuner och Regioner, Skolforskningsinstitutet, Microsoft, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Tekniska Museet, Studieteamet och Digitala Lärresurser.

”

Projektet har getts i form av utbildningspass för lärare och skolledare men även genom organisatoriskt stöd och verksamhetsutveckling.

Foto: Liselotte van der Meijis

Sedan starten 2018 har projektet arbetat enligt förändringsteori med att höja motivation, kunskap och förståelse för vad digitala verktyg kan bidra med i undervisningen. Projektet har även arbetat med skolledare och lärare som har bidragit till att leda utvecklingsarbetet samt skapat tvärorganisatoriska arbetsgrupper för att identifiera behov i de olika verksamheterna. Projektet har letts av en projektledare samt stöttats av en projektkoordinator.

Foto: John Schnobrich/Unsplash

”

Sedan starten 2018 har projektet arbetat enligt förändringsteori med att höja motivation, kunskap och förståelse för vad digitala verktyg kan bidra med i undervisningen.

Projektidé och förväntade resultat

Projektets syfte, övergripande projektmål, delmål och förväntade resultat formulerades i ansökan för de medel som Vux 2.0 sedan blev tilldelade. Man lyfte där att projektets långsiktiga resultat och effektmål är att, genom ett utökat användande av digital teknik/digitala verktyg, bidra till en mer individualiserad och flexibel undervisning inom vuxenutbildningen i Stockholms stad. Detta långsiktiga resultat formulerades även som två effektmål, att resultaten på kurserna förbättras och att digitala verktyg används av alla, oavsett kön och funktionsförmåga. De förväntade resultaten formulerades också på organisations- och individnivå.

Projektets mål, som de formulerades i ansökan

Övergripande/långsiktigt mål

- Mer individualiserad och flexibel undervisning.

Effektmål

- Resultaten på kurserna förbättras.
- Digitala verktyg används av alla, oavsett kön och funktionsförmåga.

Individnivå

- Frigöra tid för läraren att undervisa i stället för att administrera.
- Stötta elever genom förbättrad överblick.
- Förbättrad individuell feedback.

Organisationsnivå

- Strukturer för att värdera och använda digital teknik.

- Skolledarens förmåga att överblicka progression.
- Ökad jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling inom vuxenutbildning.

Effektmål på individ- och organisationsnivå

- Resultaten på kurserna förbättras.
- Elever använder de digitala verktygen oavsett vilket kön eleven eller läraren har samt oavsett om eleven har en funktionsnedsättning.

Följande resultat väntas i projektet

Resultat på individnivå

- Lärarna kan använda en större andel av sin arbetstid till undervisningsrelaterade frågor i stället för administrativa dito.
- Lärarnas och skolledarnas möjlighet till överblick över elevernas framsteg ökar vilket ger förbättrade möjligheter att stödja elever som riskerar att inte klara av kursen.
- Lärarnas möjligheter till individuell feedback ökar.

Resultat på organisationsnivå

- En förbättrad organisatorisk struktur för att löpande värdera och använda digital teknik i undervisningen inom vuxenutbildningen.
- Förbättrade möjligheter för skolledare att överblicka progressionen för olika klasser.
- Utvecklade stödstrukturer för användande av digitala verktyg inom undervisningen.

I samband med ansökan formulerades även en projektidé och förändringsteori som gav stöd i att operationalisera mål, effekter och resultat till aktiviteter.

I samband med ansökan formulerades även en projektidé och förändringsteori som gav stöd i att operationalisera mål, effekter och resultat till aktiviteter.

I korthet kan förändringsteorin sammanfattas som ”vad lärarna ska vilja, kunna och förstå, i relation till lärarrollen och utökad användning av digitala verktyg i undervisningen”. Vad det innebar uttrycktes även som:

Vilja - kunna - förstå

- Lärarna ska vara motiverade att använda verktygen, det vill säga vilja se möjligheter som den nya tekniken för med sig att stödja respektive elev där denne befinner sig. Viktiga delar i denna del är att lärarna förstår nyttan och syftet bakom digitala verktyg, känner sig trygga med och ser möjligheterna i den nya tekniken.
- Lärarna ska förstå hur de ska använda verktygen och ha kompetens att göra det.
- Lärarna ska kunna – i meningen ha förutsättningar för att – använda verktygen såväl när det gäller tid att utveckla sin kompetens inom området, tillgång till stöd eller support, IT-infrastruktur samt en god struktur för uppföljning av användandet på respektive arbetsplats.

Projektets resultat, mål och indikatorer

Här följer en beskrivning av projektets faktiska resultat i förhållande till den ursprungliga planeringen. Redogörelsen är både **kvantitativ och kvalitativ**, i form av nya kunskaper, förändringar av attityder, riktlinjer, arbetssätt samt om hur projektet har arbetat för att säkerställa deltagande på lika villkor för kvinnor och män. Som övriga projekt som finansieras av Europeiska Socialfonden har även detta följts av en extern utvärderare i form av Ramboll. De valdes ut, bland de av ESF-rådets erbjudna aktörer, och Ramboll bedömdes ha det bäst lämpade lösningförslaget avseende kvalitet och uppföljning av kompetensutvecklingsinsatser.

Övergripande mål och utvärderingsfrågor

I uppdraget som extern utvärderare för projektet Vux 2.0 åtog sig Ramboll att besvara ett antal övergripande utvärderingsfrågor. De övergripande utvärderingsfrågorna togs fram utifrån Ramboll Impact Framework, samt Brinkerhoff och Kirkpatrick's modeller för att utvärdera kompetensutveckling. Målsättningarna operationaliserades av styrgrupp till procentsatser med målen att andel deltagare skulle nå dit i slutet av projektet.

De övergripande utvärderingsfrågorna, målsättningar och datainsamlingsmetod finns i tabellen och de slutsatser som Ramboll kom fram till listas nedan.

Utvärderingsfrågor	Målsättning	Datainsamlingsmetod
Deltagarna går "rätt" utbildningar.	85% upplever att nivån är lagom.	Enkät, intervju med lärare, rektorer och projektpersonal.
Får deltagarna relevant kunskap?	75%	Enkät, intervju med lärare, rektorer och projektpersonal.
Använder deltagarna kunskapen?	100% (av de 70 % som upplever att verktygen är relevanta) använder kunskapen.	Enkät, intervju med lärare, rektorer och projektpersonal.
Deltagarna känner sig stärkta i att använda digitala verktyg.	100%	Enkät, intervju med lärare, rektorer och projektpersonal.
Digitala ambassadörer tillsätts.	På varje skolenhet.	Dokumentstudie, intervju med projektpersonal och rektorer.
Rektorer följer upp sina medarbetares kompetensutveckling.	Alla rektorer följer upp.	Enkät, intervju med lärare, rektorer och projektpersonal.

1. Går deltagarna "rätt" utbildningar?

Utbildningarna har i viss utsträckning varit anpassade efter deltagarna

Majoriteten av deltagarna har varit motiverade att delta vilket hänger ihop med att de har sett behovet av utbildningarna.

2. Får deltagarna relevant kunskap?

Utbildningarna har varit relevanta men delvis saknat ett pedagogiskt perspektiv och förståelse för elevunderlaget. Utbildningarna har upplevts som mer relevanta under den senaste projektledningen.

3. Använder deltagarna kunskapen?

Vissa verktyg har varit särskilt användbara i undervisningen medan andra har varit svårare att introducera för eleverna.

4. Deltagarna känner sig stärkta i att använda digitala verktyg.

60% känner sig stärkta i viljan att använda digitala verktyg/lärresurser.

5. Digitala ambassadörer tillsätt på varje skola.

Projektet har inte tillsatt digitala ambassadörer utan har arbetat med andra stödfunktioner.

6. Rektorerna följer upp sina medarbetares kompetensutveckling.

Handlingsplan med konkreta riktlinjer kan stötta fortsatt digitalisering.

Foto: Mimi Thian/Unsplash

Ytterligare slutsatser från Ramboll i slutrapporten:

- Bytet av projektledare i slutfasen har bidragit till ett närmre samarbete med deltagarna i projektet.
- Övergången till interna utbildare har möjliggjort mer behovsanpassade utbildningar.

Enligt Ramboll har Vux 2.0 i varierad utsträckning lyckats integrera de horisontella principerna:

- Utbildningarna har varit tillgängliga för deltagarna.
- Det finns smärre skillnader i hur deltagarna upplever utbildningsinsatserna beroende på kön.
- Det pedagogiska perspektivet har delvis saknats i utbildningarna, utan initialt var fokus att lära ut de digitala verktygen.

Kvalitativa resultat**Övergripande mål**

Det övergripande målet om individualiserad undervisning har uppnåtts genom att lärare har fått ökad kunskap om hur de kan använda digitala verktyg för att individanpassa undervisningen i högre utsträckning än tidigare.

Effektmål

Det är svårt att mäta om resultaten har förbättrats då bakgrunden till elevers resultat är komplex och kan bero på väldigt många orsaker. Det konstaterades även när projektet startades

”

Det övergripande målet om individualiserad undervisning har uppnåtts genom att lärare har fått ökad kunskap om hur de kan använda digitala verktyg för att individanpassa undervisningen i högre utsträckning än tidigare.

att de uppställda effektmålen troligtvis endast kommer kunna mätas först efter att projektet har avslutats.

Lärare använder digitala verktyg i högre utsträckning och det märks bland annat på att lärarna började ställa krav på att eleverna behöver adekvata digitala verktyg. De digitala verktygen används av alla och de skapar förutsättningar för alla oavsett funktionsvariation att delta i undervisningen.

Individnivå

Målet med att lärarna kan använda en större andel av sin arbetstid till undervisningsrelaterade frågor i stället för administrativa dito är på väg att uppnås, men det tar tid att implementera nya system och arbetssätt.

Målet med att lärarnas och skolläraernas möjlighet till överblick över elevernas framsteg ökar vilket ger förbättrade möjligheter att stödja elever som riskerar att inte klara av kursen. Det är på väg att uppnås, men det tar tid att implementera nya system och arbetssätt. En del skolor har implementerat detta arbetssätt med nya systemstöd och arbetssätt.

Målet med att lärarnas möjligheter till individuell feedback ökar, har uppnåtts, då det finns flera möjligheter till individuell feedback i de digitala verktygen som skapar nya arbetssätt för individuell feedback.

Organisationsnivå

Målet med en förbättrad organisatorisk struktur för att löpande värdera och använda digital teknik i undervisningen inom vuxenutbildningen har uppnåtts genom att skapa arbetsgrupper och kontinuerligt testa nya teknik.

De digitala verktygen används av alla och de skapar förutsättningar för alla oavsett funktionsvariation att delta i undervisningen.

Målet med förbättrade möjligheter för skolledare att överblicka progressionen för olika klasser har delvis nåtts genom att några skolor har börjat använda nya systemstöd och arbetssätt.

Målet med utvecklade stödstrukturer för användande av digitala verktyg inom undervisningen har uppnåtts genom arbetsgrupper, e-utbildningar och ett supportteam för pedagogiska frågor för användandet av digitala verktyg.

Målet med ökad jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling inom vuxenutbildningen har uppnåtts då alla använder digitala verktyg i högre utsträckning.

.....

”Lärarna har fått ökad kunskap om hur digitala verktyg kan användas och det har ökat motivationen att använda verktygen för att stödja respektive elev där denne befinner sig.”

.....

Vilja - förstå - kunna

Lärarna har fått ökad kunskap om hur digitala verktyg kan användas och det har ökat motivationen att använda verktygen för att stödja respektive elev där denne befinner sig. Den ökade kunskapen har gjort att lärarna förstår nyttan och syftet bakom digitala verktyg och genom detta känner sig trygga och ser möjligheterna i den nya tekniken.

Lärarna förstår i högre utsträckning hur de ska använda verktygen och har fått kompetens för att kunna göra det.

Lärarna har fått bättre förutsättningar för att använda verktygen såväl när det gäller tid att utveckla sin kompetens inom området, tillgång till stöd eller support, IT-infrastruktur samt en god struktur för uppföljning av användandet på respektive arbetsplats.

Närvaro och relevans

Den första bedömningen som gjordes var av närvaron hos våra deltagare. Där kunde Ramboll, sett fram till juni 2019, konstatera att närvaron var hög. Av de ”planerade” som deltagit var andelen då 82% och 92% för män respektive kvinnor. Närvaron konstaterades då vara högre för kvinnor än för män. Orsakerna till det har inte kunnat urskiljas av Ramboll.

Halvtidsutvärderingen finns att ta del av i sin helhet, men nedan väljer vi att lyfta fram en del av de resultat som Ramboll kom fram till i halvtidsutvärderingen.

Ramboll konstaterade att **73 % av deltagarna** upplever att utbildningsinsatserna har varit på en lagom nivå.

Ramboll konstaterade att **76 % av deltagarna** upplever att utbildningsinsatserna har varit relevanta.

Ramboll konstaterade att **73 % av deltagarna** upplevde direkt efter utbildningen att de skulle få användning av kunskapen.

Ramboll konstaterade även att fler deltagare trodde att de skulle få användning av kunskapen än de som har lyckats omsätta den.

73%

av deltagarna upplevde direkt efter utbildningen att de skulle få användning av kunskapen.

Ramboll konstaterade att **80% deltagarna på den avancerade nivån** känner sig stärkta att använda digitala verktyg. På den **grundläggande nivån var det endast 30%** som kände sig stärkta i att använda digitala verktyg.

Andra kvalitativa resultat

Det konstateras även av Ramboll att skollärdare har fått en bättre förståelse för hur de digitala verktygen kan användas och hur de ska kunna styra den digitala utvecklingen. Detta möjliggjorde för förvaltningen att ta fram och implementera en gemensam handlingsplan för digitalisering av Stockholms stads vuxenutbildning i egen regi.

Även e-utbildningar skapades, med syftet att ge deltagarna grundläggande kunskaper och ge dem möjlighet att repetera kunskaperna. Under projektet har formerna för kompetensutveckling förändrats och nu får alla lärare och skollärdare genomföra e-utbildningar för att få grundläggande kunskaper innan man träffas och fördjupar sina kunskaper.

Externa händelser/förändringar som påverkat projektet

Utbildningsplanen har inte tagit hänsyn till tekniska hinder, vilket påverkat utbildningarnas relevans. Under projektet har skolorna bytt plattform och datorer vilket har påverkat projektet negativt på grund av problem vid införandet av den nya plattformen. Exempelvis har det varit svårt att skapa konton för eleverna vid kursstarter, vilket påverkar relevansen för utbildningarna.

.....

”Nästan all undervisning skedde digitalt under pandemin vilket ökade deltagarnas digitala kompetens och skapade utrymme att testa nya arbetssätt. ”

.....

Coronapandemin har påskyndat den digitala omställningen och ökat projektets relevans. Pandemin ökade användandet av de digitala verktygen, då det inte fanns någon annan väg framåt för att kunna bedriva undervisning. Nästan all undervisning skedde digitalt under pandemin vilket ökade deltagarnas digitala kompetens och skapade utrymme att testa nya arbetssätt.

Arbetsätt

Här följer en beskrivning av projektets huvudsakliga arbetsätt och kortfattat om vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Beskrivningen delas in i innan och under/efter pandemin, då arbetsätten ändrades på grund av pandemin. Nedan följer beskrivningar av arbetsätt/metoder och vilka resultat det innebär för projektet.

Arbetsätt innan pandemin

Under 2018 genomfördes nulägesanalyser av alla skolor med stöd av SKR:s LIKA-verktyg, där lärare och skolledare fick självskatta sin nivå av kompetens inom digitala verktyg och i vilken omfattning de använde dessa i sin undervisning. Det fungerade sedan som underlag för att ta fram en plan för utbildningar och andra insatser för olika skolorna fram till 2021.

När analys- och planeringsfasen var genomförd och avstämningsrapporten var godkänd av ESF-rådet kunde projektet påbörja aktiviteter för sina deltagare. I enlighet med förändringsteorin, samt Stockholm stads ambition om hur man leder förändringsarbete, påbörjades inledningsvis kompetensutvecklingen av skolledare på de skolor som var inkluderade i projektet. De skolor det innebär var Campus Åsö med undergrupperingarna Yrke, Språk, SIFA, YFI, Teori och MA NV samt de övriga skolorna Lärvox/Komvux Rosenlund, Vuxenutbildning Söderort, Vuxenutbildning Järva och Frans Schartaus Handelsinstitut.

Under åren 2018–2020 fick lärare och skolledare en mängd utbildningar i hur de kan använda digitala verktyg i sitt arbete. Det resulterade i att fler lärare använde digitala verktyg och även att skolorna stod väl rustade inför att bedriva undervisning via distans när pandemin slog till i mars 2020.

Grundutbildning för skolledare

Det första kompetensutvecklingstillfället genomfördes i september 2018 och de genomförde det grundläggande utbildningsprogrammet om totalt fyra tillfällen fram till mars 2019. Skolledarna hade då, i regi av Lin Education, fått ta del av utbildningstillfällen med följande teman:

Tillfälle 1: Samhälle omvärld och skola

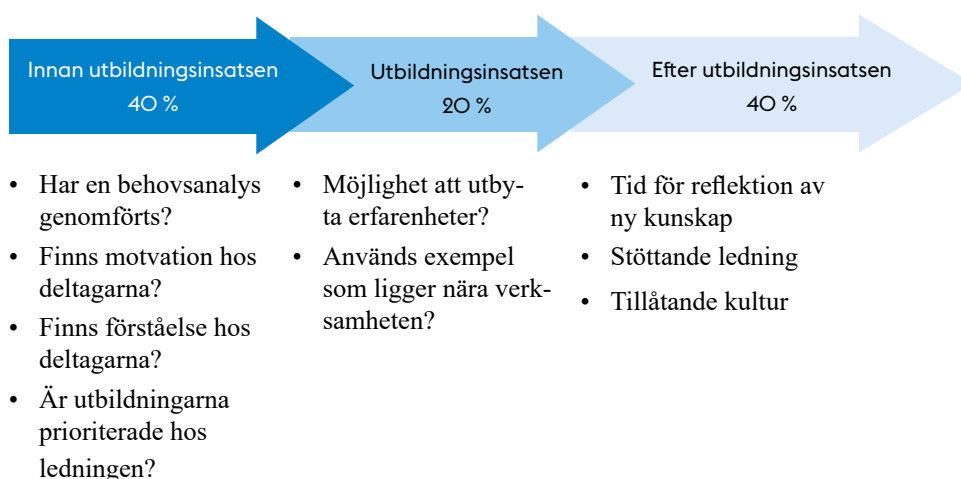
Tillfälle 2: Nuläge i organisation och ledarskap

Tillfälle 3: Kultur i förändring

Tillfälle 4: Leda i en föränderlig värld

Utbildningarna gavs i Lin Educations lokaler. Processledare genomförde även individuella träffar med skolledare för respektive skola mellan de gemensamma träffarna för att kunna stötta skolledarna i deras påbörjade förändringsarbete.

Kompetensutvecklingsinsatserna organiserades enligt modellen “high impact learning strategy”, vilket innebär att de utfördes enligt 40-20-40 principen:

Syftet med de inledande utbildningstillfällena var att stödja rektorerna till att kunna genomföra de organisatoriska förändringar som bidrog till Vux 2.0:s mål på den organisatoriska nivån:

- Förbättrad struktur för att löpande värdera och använda digital teknik i undervisningen.
- Förbättrade möjligheter för skolledare att överblicka progressionen för olika klasser.
- Utvecklade stödstrukturer för användande av digitala verktyg inom undervisningen.
- Ökad jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling inom vuxenutbildningen.

I samband med att det grundläggande utbildningsprogrammet var slutfört gjorde vi en intervju med rektor på dåvarande Lärvox Stockholm, Pia Alm Böö. Utdrag från intervjun publicerades på bloggen om Vux 2.0:

”Första tillfället var jätteroligt och otroligt inspirerande. Vi gjorde en inflygning från världen och kokade ner det till oss där i rummet. På det hela var det en väldigt bra inledning, började i det stora och gick till det lilla. Väldigt inspirerande sätt att arbeta!

På de individuella tillfällena hann vi prata om många olika saker och fick många konkreta tips. Det gav oss kraft att driva arbetet vidare när processledaren hade gått därifrån. Sedan har det också tagit tid från verksamheten, men väl investerad tid.”

Grundutbildning för lärare

Vid starten av 2019 påbörjades även utbildningarna för lärarna på de skolor i egen regi som ingick i projektet. Utifrån planerat format fick lärare som skulle delta nivå-gruppera sig genom självskattning där de placerade sig i nivå ”bas” eller nivå ”avancerad”. Nivå-gruppering applicerades ursprungligen på alla deltagare som ingick i projektet. De skolor som inledde utbildningstillfällena var Lärvox Stockholm, Vuxenutbildning Söderort samt Vuxenutbildning Järva. Även Frans Schartaus Handelsinstitut påbörjade det grundläggande programmet för lärare vid samma period, även om frekvensen på när de tog del av utbildningstillfällena var mer utspridd över tid. Det ledde till att de tre först nämna skolorna hade genomfört det grundläggande utbildningsprogrammet för lärare innan juni 2019 var slut och Frans Schartaus Handelsinstitut var klara vid november 2019.

De grupper som ingick på Åsö Vuxengymnasium påbörjade det grundläggande programmet i augusti 2019 och det var genomfört på alla skolorna vid slutet av 2019. För de lärare som av någon anledning hade missat ett tillfälle av det grundläggande programmet genomfördes även uppsamlingsstillfällena där deltagare från olika skolor fick möjlighet att ta del av de tillfällen de missat. Deltagarna fick även efter varje utbildningstillfälle en utvärdering skickad till sin arbetsmejladress och kunde genom det föra tillbaka sina erfarenheter och upplevelser tillbaka in i projektorganisationen. Projektet kunde sedan återkoppla till utbildarna på vilket sätt som utbildningarna behövde anpassas för att optimera möjligheterna till lärande vid efterföljande tillfällen.

Foto: Jason Goodman/Unsplash

Foto: Michael Dolejš/Unsplash

En av de tydligaste erfarenheterna som syntes i utvärderingarna var att det var stor skillnad i uppfattningen av att känna sig stärkta och möjligheter till att använda digitala verktyg mellan de som ingick i grupp ”bas” och grupp ”avancerad”. I resultatet kunde projektet se att 80% i den avancerade gruppen upplevde sig stärka i att använda digitala verktyg, medan motsvarande siffra i bas-gruppen endast var 30%. Det var något som såväl projektgrupp som styrgrupp reagerade på och något som gjorde att projektet förändrade utbildningarna, varav den största förändringen innebar att, i stället för att utbilda grupperna uppdelat i bas och avancerad så började de i stället genomföras som en grupp, med två utbildare närvarande. Det möjliggjorde mer stöttning för lärare på bas-nivå, men det innebar även hjälp och inspiration från de som annars placerat sig själva i den avancerade gruppen. Det arbets sättet gick också mer i linje med Stockholm stads ambition om förändringsledning, att arbeta med förebilder och goda exempel.

Innehåll i det grundläggande utbildningsprogrammet listas nedan och gavs till skolorna under 2019, uppdelat i nivå-indelningen bas och avancerad:

Det grundläggande utbildningspaketet bestod av följande teman: (2019)

1. Kollegialt lärande
2. Multimodalitet
3. Bedömning för lärande
4. Blended Learning
5. Digital didaktisk design
6. Språkutvecklande arbetsätt
7. Källkritik

I mars 2020 tog Stockholms stad, efter folkhälsomyndighetens rekommendationer, beslutet att bedriva all utbildning inom gymnasie- och vuxenutbildning på distans. Det innebar en stor omställning för alla lärare som var involverade som deltagare i projektet och det innebar även att vi behövde ställa om våra kompetensutvecklingsinsatser för att i stället ge dem på distans genom verktyget Teams. Införandet av dessa förändringar gick hand i hand med att vi skulle gå från bas- och nivå-indelning vilket innebar att vi kunde ha två utbildare vid varje tillfälle av de digitala utbildningstillfällen som gavs i Teams. Utvärderandet av dessa tillfällen fortsatte som tidigare, i samma format, där alla deltagande fick möjlighet att fylla i en utvärdering efter genomfört utbildningstillfälle. Nedan listas ytterligare utbildningstillfällen, varav de flesta har getts på distans.

Arbetsätt under och efter pandemin

Pandemin hade en stor påverkan på projektet, då alla utbildningar, möten och workshops genomfördes digitalt via Teams. Arbetsätten som beskrivs nedan är en kombination av erfarenheterna från pandemin och de lärdomar som gjordes utifrån halvtidsutvärderingen.

Dokumentation och dela information och anteckningar i projektet

Projektgruppen började att arbeta i OneNote 2016 från maj 2020, då det är ett verktyg där det går att dela information och bygga en struktur för dokumentation av mötesanteckningar och planeringar. Detta underlättade kommunikationen och minskade antalet mejl mellan projektmedlemmarna.

”

Pandemin hade en stor påverkan på projektet, då alla utbildningar, möten och workshops genomfördes digitalt via teams.

Arbetsgrupp med skolledare

För att ytterligare involvera skolledarna i arbetet med Vux 2.0 och digitaliseringen av vuxenutbildningen så skapades en arbetsgrupp för alla skolledare inom vuxenutbildningen egen-regi. Det gjorde att det fanns ett forum för att planera utbildningar och föra dialog om behov och utmaningar i arbetet med att digitalisera och förändra arbetssätt. Det arbetet resulterade sedan i en handlingsplan för att digitalisera vuxenutbildningen. Arbetsgruppen hade även ett Team i Teams för att dela anteckningar med mera. Projektet upplever att det arbetssättet skapade bättre möjligheter till dialog och en djupare förståelse för skolornas behov.

Arbetsgrupp pedagoger

En arbetsgrupp för pedagoger startade under 2020 och syftet var att dela erfarenheter från digitaliseringsarbetet på skolorna. Under 2020 arbetade gruppen med omvärldsbevakning och fick ta del av olika förslag på utbildningar för sina kollegor. Arbetsgruppen fungerade som ett stöd i att fånga in de behov som lärarna hade på de olika skolorna och gruppen var även ett stöd i framtagandet av e-utbildningarna. Under projektets gång har formerna och arbetsgruppens uppdrag förändrats och en lärdom är att det är väldigt viktigt att tydliggöra rollen i arbetsgruppen för skolledare och pedagoger.

Kontinuerliga avstämningar med skolledningen på respektive skola

Under projektets gång har vi utvecklat arbetet med skolorna genom att ha en närmare kontakt både med rektor och med arbetsgruppen. Vi har varit noga med att planera utbildningens tillfällen i samråd med rektor för att verkligen få verksamhetens behov att vara i fokus. Det har funnits ett missnöje hos lärarna med för enkel utbildning och att lärarna är på en så

homogen nivå att det är svårt att ha alla på samma utbildningstillfälle. Det är något som vi lyft med rektorerna och som vi justerat i den mån vi kunnat med tiden. Till vissa tillfällen har vi nivågrupperat och till vissa har vi haft olika fokus på innehåll beroende på vad just den läraren behöver. Det har varit ett vinnande koncept.

Avstämningar har genomförts via arbetsgruppen för skolledare, enskilda möten med rektorer och i en chat-tråd för respektive skola. Chat-tråden i Teams har underlättat arbetet och där har vi haft en snabb dialog med skolledarna och kunnat planera utbildningstillfällena för lärarna.

Interna utbildare i stället för konsulter

Projektet anställde egna utbildare under den sista fasen i projektet och detta gav ett mervärde i att kommunikationen med lärare underrättades, då lärarna fick träffa samma utbildare under den perioden. De interna utbildarna kunde även fånga in lärarnas behov och producera e-utbildningar som är anpassade till lärarnas vardag inom vuxenutbildningen.

De träffade lärarna kontinuerligt och projektet kunde arbeta ännu mer agilt i utformningen av utbildningar för lärare och skolledare.

Handlingsplan för digitalisering av vuxenutbildningen

En handlingsplan för digitalisering av vuxenutbildningen togs fram under projektet och det dokumentet beskriver hur Vux 2.0 ska fortsätta att implementeras. Arbetet påbörjades under 2020 och det är bra att påbörja arbetet med implementering när det är två år kvar på projektet. 2020 när arbetet med handlingsplanen påbörjades så hade alla skolledare fått utbildning i hur digitaliseringen kan förändra arbetssätt och alla insåg behovet av en gemensam målbild för det fortsatta arbetet med digitalisering av vuxenutbildningen.

Ledningsgruppen för vuxenutbildningen och alla skolledare har under 2018–2020 fått kontinuerlig fortbildning i hur digitala verktyg kan användas i deras ledarskap och hur de kan arbeta med kontinuerlig förändring. Skolledarna har arbetat med att se över vilka resurser som behövs på den egna skolan för att genomföra förändringar och använda digitala verktyg i sitt ledarskap. Syftet är att de digitala verktygen ska utveckla och förenkla det systematiska arbetet ur ett ledningsperspektiv. Att strategiskt arbeta med ledarskapet i ett digitalt samhälle är något som hela tiden skapar möjligheter.

Det arbetet som har genomförts har gett skolledarna nya insikter och insikten av behovet att samarbeta och att skapa tydligare ansvarsområden för den inre och yttre organisationen inom skolan och vuxenutbildningen. Ansvarsområdena i handlingsplanen specificerar vad de olika delarna av vuxenutbildningen ansvarar för.

I den nya handlingsplanen för digitalisering finns det tydliga ansvarsområden för verksamhetschef, rektor och stödresurser för pedagogiskt och tekniskt stöd på den egna skolan. I arbetet med handlingsplanen har det skapats tre arbetsgrupper, med representanter från alla skolorna för rollerna skolledare, IT-nära pedagogiskt stöd och IT-nära tekniskt stöd. Dessa arbetsgrupper kommer att fortsätta arbetet för att hitta synergier och arbete med utvecklingsfrågor fortsättningsvis.

Handlingsplanen som stöd för skolledare och pedagoger

Handlingsplanens syfte är att utveckla och vägleda det pedagogiska arbetet med stöd av IT i vuxenutbildningen och den ska vara ett stöd för skolledare och pedagoger. Den anger de förutsättningar och insatser som krävs för att personal, elever och studerande ska utveckla sin digitala kompetens, vilket är nödvändigt för det framtida lärandet. IT-användningen i skolorna ska också stimulera elever och underlätta lärandet.

Handlingsplanen pekar ut riktning för vuxenutbildningen, i arbetet med digitalisering, inom fyra delar:

- Vision och mål – beskriver en gemensam bild av framtiden.
- Digital kompetens – beskriver vilken kompetens som lärare, skolledare och personal behöver för att nå målen.
- Organisation och ansvar – beskriver hur arbetet med digitaliseringen behöver organiseras för att uppnå målen.
- Infrastruktur och digitala verktyg – beskriver vilken utrustning som behövs och vilket stöd som behövs för att utrustningen ska fungera optimalt.

E-utbildningar

Framtagandet av en process för e-utbildningar innebar en stor förändring i hur lärares fortbildning utvecklades och implementerades under projekt-tiden. E-utbildningarna i digitala verktyg kan göras oberoende av plats och tid och är tillgänglighetsanpassade. E-utbildningar gör det lättare att introducera nya lärare och lärare som behöver repetera kan snabbt gå in på e-utbildningen för att göra den igen. När alla genomför en e-utbildning inför en workshop i ett digitalt verktyg, kan tiden man ses på användas effektivare och fokusera på att fördjupa kunskaperna i verktyget. E-utbildningarna är en del av en process med workshops där deltagaren kan fördjupa sina kunskaper inom ett verktyg, kombinerat med att kunna ställa frågor till kollegor i ett supportteam, vilket bildar en helhet som ger ett bra stöd för att komma i gång med förändrade arbetsätt.

.....

”Alla lärare har tillgång till ett supportteam där man kan ställa frågor och få svar av kollegor.”

.....

Supportteamet i Teams

Alla lärare har tillgång till ett supportteam där man kan ställa frågor och få svar av kollegor. Supportteamet skapades då vuxenutbildningen insåg hur viktigt det är att få hjälp och stöd i det dagliga arbetet med digitala verktyg. Fördelen för lärarna är att få snabb feedback och möjligheten att dela erfarenheter med varandra. Detta ökar transparensen bland lärarna när de kan stötta och hjälpa varandra.

Supportteamet är ett av verktygen för att sprida goda exempel i Teams. Lärarna får tillgång till varandras frågeställningar och kan på så sätt lära sig och inspireras av varandra. Vi har också öppnat en kanal för inspiration och goda exempel.

Utmaningar med en heterogen elevgrupp

Det finns praktiska problem med att genomföra digitala aktiviteter, eftersom en del elever saknar tillgång till nödvändiga tekniska verktyg och programvaror. En annan utmaning är att elever inom vuxenutbildningen har olika skolbakgrund och arbetslivserfarenheter. Det gör att den digitala kompetensen varierar stort och att det extra viktigt att kunna erbjuda en utbildning som är flexibel och individanpassad.

Lärare behöver kunskap för att möta dessa olikheter med stöd av digitala verktyg. Digitala verktyg förenklar och frigör också tid från administration till undervisning och stöd. Det ger förutsättningar för en jämställd och tillgänglig undervisning.

Kommunikation, spridning och påverkansarbete

Här följer en beskrivning av hur projektet har arbetat med spridning och påverkansarbete och hur projektresultatet förs vidare.

Halvtidskonferensen, 2019

Vux 2.0 genomförde en halvtidskonferens 16 oktober 2019, i Lustikulla events lokaler i Liljeholmen. Halvtidskonferensen var ursprungligen planerad att uppta en heldag, men efter överväganden om de teman och resultat som vi ville belysa i relation till pris, valde projektet att endast genomföra halvtidskonferensen som halvdag.

Antalet som bjöds in var cirka 70, varav 31 personer anmälde sig för att delta. Halvtidskonferensen leddes av vikarierande projektledare Sophia Nyzelius som inledde med att berätta om projektet, hur långt vi hade kommit, vad vi hade uppnått och vad vi förändrat under projektets gång. Efter det tog utbildare från Lin Education över och berättade om innehållet i utbildningarna. Föredragande från Lin Education var Sami Kurula, som både berättade om arbetet med att höja kompetensen inom digitala verktyg och om hur de arbetat med det kollegiala lärandet, för att lärarna skulle kunna stötta varandra i kompetensutvecklingen. Sami berättade även om de utbildningsinsatser som getts till förvaltningsledningen och hur hans bild av det fortsatta arbetet kunde bidra till målen.

Ramboll berättade sedan om de intervjuer som genomförts med skolledare och lärare och om det analysarbete som gjorts utifrån utvärderingarna som fyllts i av deltagarna. Ramboll gav även de deltagande på konferensen möjlighet att ge sin syn på de analyser och de resultat de kommit fram till. Efterföljande var Pontus Wallin från Skolforskningsinstitutet som presenterade en forskningsöversikt som behandlar digitala verktygs påverkan för en mer individanpassad och flexibel vuxenutbildning. Syftet med presentationen från Skolforskningsinstitutet var att öka kunskapen om digitala verktygs möjligheter till individanpassning och mer flexibla utbildningar.

Bland de inbjudna fanns avdelningschefer från arbetsmarknadsförvaltningen, stadsledningskontoret och även verksamhetschefen för vuxenutbildningen. På plats fanns även rektorer från alla enheterna inom Vux 2.0, Åsö Teori, Åsö Yrke, Åsö Språk, FSH, Lärvox, Vuxenutbildning Järva och Vuxenutbildning Söderort. Under konferensen fanns det även deltagare från Elevteamet inom Stockholms stad och representanter för ESF-projektet Spången och YFI. Även den regionala samordnaren Ellinor Gullberg från ESF-rådet var inbjuden till konferensen.

Foto: Terren Hurst/Unsplash

Transnationellt lärande

En transnationell aktivitet för lärande genomfördes 6–7 november 2018 genom att en grupp av nio lärare från olika skolor i projektet besökte Åbo Akademi i Finland. Syftet med resan var kompetensutveckling samt att ta del av erfarenheter, metoder och arbetssätt från spetsprojekt i Finland inom digitalisering och utveckling av utbildning. Ett program togs fram med stöd av Centrum för Livslångt Lärande, enheten som ansvarar för kompetensutvecklingen vid Åbo Akademi i Vaasa.

Programmet bestod av nio programpunkter uppdelade på två arbetsdagar från tisdag morgon till onsdag eftermiddag. Förmiddagen bestod av en introduktion till det finländska utbildningssystemet som fortsatte i en inspirationsföreläsning som behandlade de trender inom teknik som inverkar på undervisning.

Dagen fortsatte med ett besök på EduLab där deltagarna genomförde en workshop inom ”pedagogiska och didaktiska arbetssätt för hybridlärande för högskolepersonal.” De fick då handledning i digi-pedagogiska utvecklingstjänster för undervisning. Deltagarna fick även testa på att använda fullt utrustade digitala klassrum. Dagen avslutades med föreläsning av Sofia Serholt från Chalmers Tekniska högskola om sociala robotar inom utbildningssektorn.

Dag 2 innebar en genomgång av det finländska systemet med tutorlärare samt bakgrunden till varför man inför det. Vi fick även ta del av metoder för kollegial handledning samt ta emot material och metoder som lärarna själva kunde använda i sitt arbete. Dagarna avslutades med en föreläsning av Petri Salo, professor i vuxenpedagogik, som berättade om Bothnia Learning Hub och om deras ambition att bidra till samverkan mellan traditionell kunskap och digitala verktyg inom det finska skolsystemet.

Slutkonferens och spridning efter projektet

Vux 2.0 genomförde en slutkonferens under SETT (Scandinavian, Education, Technology, Transformation) på Kistamässan 26–28 april 2022 och planeringen av konferensen påbörjades under slutet av 2021.

Konferensen genomfördes under tre dagar och där blandades erfarenheter från projektet med att visa på goda exempel på hur lärare och skolledare använder digitala verktyg i sitt dagliga arbete. Nedan är programmet för slutkonferensen.

Programpunkter 2022-04-26	Föreläsare
Vux 2.0 – Digitaliserar vuxenutbildningen	Mikael Fallmo och Marcus Meyer
Ny webbplats för pedagoger inom vuxenutbildning	Camilla Berner
Pilotprojekt för fjärr- och hybridundervisning för vuxenutbildningen i Stockholms stad	Nahal Hillerström och Karl Hedlund
Hybridundervisning – varken distans eller fjärr	Niklas Bremler

Programpunkter 2022-04-27	Föreläsare
E-utbildningar och kollegialt lärande	Moa Sabel och Mikael Fallmo
Vux 2.0 – Digitaliserar vuxenutbildningen	Mikael Fallmo och Marcus Meyer
Frans Schartaus Handelsinstitut – en digital resa med och utan restriktioner	Susanne Gustafsson och Marcus Hellström
Vuxenutbildning Järva – ett samtal med en sfi-lärare om digitalisering av svenska för invandrare	Jessica Ershammar

Programpunkter 2022-04-28	Föreläsare
Digital inkludering för en hållbar etablering – Hur kan digitalt utanförskap motverkas?	Anna Almén-Bergström, Linda Hanna, Mohamed Ebileh Adbomagid och Olga Gren
Hybridundervisning och OneNote (Anteckningsboken för klassen)	Steinunn Blöndal och Frida Larsson
Ett Komvux för alla – kreativa exempel på digitalisering i heterogen utbildning	Oscar Svedberg, Caroline Drugge, Annika Drougge, Karin Sandström, Karin Appelgren, Fredrik Morin, Maja Öberg, Christina Njie-Sjögren och Sofie Lind

Slutkonferensen var på plats i Kistamässans lokaler och sändes samtidigt digitalt ut till personer som deltog på distans.

Alla föreläsningar filmades och är tillgängliga för andra att ta del av på webbplatsen Pedagog vuxenutbildning:

[Filmer om digitalisering inom vuxenutbildningen | Pedagog vuxenutbildning](#)

Blogg, Twitter och nyhetsbrev

Projektet har under projekttiden använt ett flertal kanaler för kommunikation, som både har fungerat externt och internt till de som har fått ta del av projektets insatser. Kommunikationen har vägletts av en kommunikationsplan som i sitt första format togs fram under analys- och planeringsfasen och som sedan har uppdaterats och reviderats under projektets gång.

Foto: Helena Wahlman

Projektets aktiviteter och resultat har kontinuerligt kommunicerats via en blogg, Twitter och nyhetsbrev. Bloggen och Twitter finns i skrivande stund kvar på webben och nyhetsbrev och artiklar finns tillgängliga i Stockholms stads system för diarieföring. Vidare har inbjudningar inför varje utbildningstillfälle, samt utvärderingar kommunicerats till deltagares arbetsmejladress. I all kommunikation har det funnits kontaktuppgifter direkt till projektgruppen, om någon deltagare skulle vilja komma i kontakt med projektet.

Annan spridning

Projektet har även spridits på andra sätt genom seminarier och föreläsningar. Under 2021 så tilldelades vuxenutbildningen i egen regi utmärkelsen Guldtrappan och en stor del av det arbete som genomförts inom Vux 2.0 möjliggjorde denna utmärkelse. Detta innebar att projektet fick spridning via Guldtrappans webbplats och att två seminarier där Vux 2.0 delade med sig av erfarenheter från projektet genomfördes för andra kommuner i Sverige.

Vux 2.0 har även föreläst om erfarenheter och resultat för SKR – Sveriges kommuner och regioner samt genom diverse studiebesök och föreläsningar, bland annat för representanter från Norge, Belgien, Danmark, Uppsala kommun och Västra Götaland.

Uppföljning och utvärdering

I detta avsnitt beskrivs hur projektet, med stöd av externa utvärderare, har arbetat med uppföljning och utvärdering och hur det har bidragit till projektets resultat.

Hur projektets utvärderingar har utvecklats och förändrats utifrån externa konsulter och interna utbildare

Vid varje utbildningstillfälle som har genomförts, oavsett om det gällt lärare, skolledare eller förvaltningsledning, har alla deltagare fått en digital utvärdering skickad till sin arbetsmejladress som besvarades anonymt, där en påminnelse gick ut till de som inte besvarade det första utskicket. Utvärderingsfrågorna togs fram i samarbete med den externa utvärderaren Ramboll med grund i den förändringsteori ”Vilja - Kunna - Förstå” som tagits fram vid ansökan av projektet och som vi sedan har arbetat utifrån. För att möjliggöra analys och fastställa progression har utvärderingarna genomförts på samma sätt över projektets tid.

Utvärderingsfrågorna bestod av självskattning från deltagaren efter genomfört utbildningstillfälle. Frågorna berörde områdena (1) motivation, (2) relevans, (3) kunskap, (4) nivå på genomfört utbildningstillfälle, samt (5) om utbildaren ledde utbildningen på ett bra sätt. Frågorna besvarades med skala 1–6, med 1 som bästa och 6 som sämsta resultat. En av frågorna, om ”nivån på utbildningen”, hade istället skala 1–5 där 3 innebar lagom, 1 innebar mycket för svår och 5 innebar mycket för lätt. Varje utvärdering avslutades med fält för fritextsvar. Där efterfrågades vad deltagarna ”önskar att kommande utbildningstillfällen ska fokusera på”, samt möjligheten att ge ”övriga synpunkter”.

De flesta tillfällena besvarades av majoriteten av deltagarna och all information som fördes in i utvärderingarna av deltagarna gick igenom av projektorganisationen. Resultatet från utvärderingarna fördes sedan tillbaka till utbildare och genomgångarna hade som syfte att belysa de olika områdena för att identifiera vilka förbättringsmöjligheter som utbildaren eller projektet kunde vidta. Även fritextsvaren lästes alltid igenom och togs i beaktande. Även den informationen fördes tillbaka till berörd utbildare i den mån det var möjligt.

Rambolls arbete med att utvärdera och följa upp projektets insatser

De resultat och slutsatser som Ramboll kommit fram till bygger såväl på de utvärderingar som projektet gjort i samband med varje kompetensutvecklingstillfälle, men även på Rambolls egna undersökningar i form av intervjuer, enkäter och fallstudier, som de har genomfört i olika stadier av projektet.

Huvudsakliga återkopplingar från Ramboll 2018-2021

- Nulägesanalys (hösten 2018)
- Halvtidsutvärdering (hösten 2019)
- Intervjustudie med rektorer (våren 2019)
- Intervjustudie med lärare (hösten 2020)
- Intervjustudie inför slututvärdering (hösten 2021)
- Slututvärderings-workshop (hösten 2021)

Insamling av material

Ramboll har även analyserat svaren från projektets deltagare i de utvärderingar som skickats ut i samband med varje utbildningstillfälle.

Sammantaget har två enkäter skickats ut med syfte att ge en heltäckande bild av deltagarnas upplevelse av en insats. Enkät 1 genomförs återkommande efter slutförd insats för projektets samtliga insatser. Enkät 2 har genomförts i slutet av projektet.

Typen av frågor skiljer sig åt i enkäterna. Frågorna i enkät 1 handlar främst om aktiviteter under insatsen. Enkät 2 handlar framför allt om vad som händer efter insatsen.

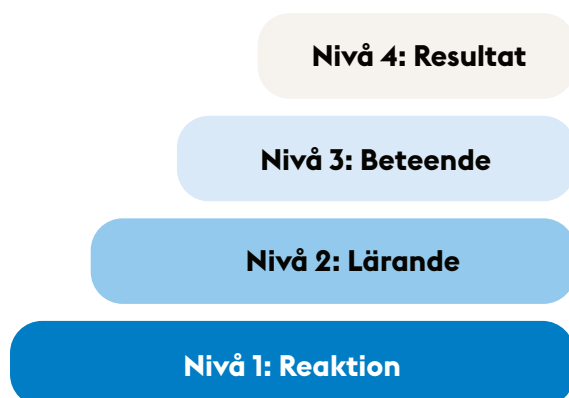
Vid halvtidsutvärderingen gjorde Ramboll även en översyn över svarsfrekvensen (hösten 2019). Vid det tillfället hade inte alla skolor/deltagare genomfört de sista tillfällena. Ramboll fokuserade då på de skolor som hade genomfört det grundläggande utbildningsprogrammet. Syftet med det var att, genom att fokusera på de skolor som genomfört, skulle de troligtvis kunna identifiera förbättringsmöjligheter av utbildningarna, inför att skolorna skulle få sina kommande utbildningstillfällen. I samband med halvtidsutvärderingen genomförde Ramboll även djupintervjuer med flera av de deltagande lärarna och skolledare för att fånga upp behov på den organisatoriska nivån. Ramboll skickade även då ut den nämnda ”Enkät 2” som undersökte vad som hade skett hos deltagarna två månader efter utbildningsinsatsen. Vid halvtidsutvärderingen gjorde Ramboll även en genomgång av svarsfrekvensen av såväl ”Enkät 1”(utvärderingen som genomfördes efter varje tillfälle) som ”Enkät 2”, resultatet. Svarsfrekvensen som Ramboll redovisade var:

Enkät	När?	Utvärdering av tillfälle	Antal svar	Svarsfrekvens
Enkät 1	Direkt efter genomförd utbildning	Tillfälle 1	44	58%
		Tillfälle 2	48	68%
		Tillfälle 3	39	57%
		Tillfälle 4	36	57%
		Tillfälle 5	35	60%
		Tillfälle 6	33	62%
Enkät 2	Cirka 2 månader efter genomförd utbildning	Samtliga tillfällen	39	48%

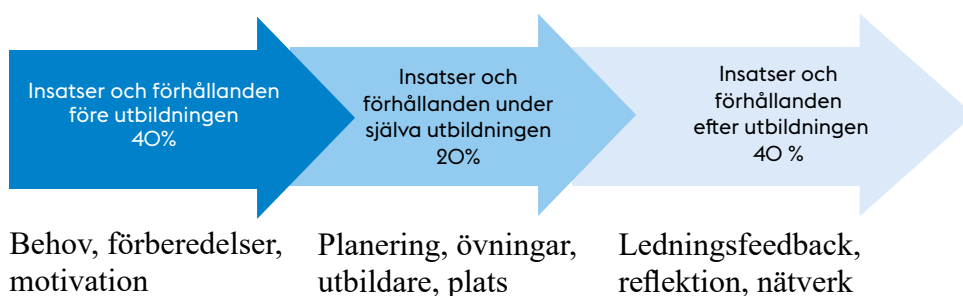
Rambolls utvärderingsmetodik byggde på Kirkpatrick's modell för utvärdering av kompetensutveckling, vilket innebär att ställa ett par specifika frågor samt tydliggöra på vilka nivåer som lärandet sker. De övergripande frågeställningarna som Ramboll använde sig av var:

- Går deltagarna ”rätt” utbildningar?
- Får deltagarna relevant kunskap?
- Använder deltagarna kunskapen?

Nivåerna där Ramboll försökte identifiera var lärande skett var:

Ramboll hade även tidigt i projektet bidragit med ett antal faktorer som de ansåg var av vikt för effektiv kompetensutveckling. Dessa hade de identifierat genom en forskningsöversikt och sammanställt till konceptet ”High impact learning framework”. Faktorerna sammanfattades även för projektet och är vad Ramboll utgår från för att kunna förklara resultaten i utvärderingarna av Vux 2.0.

Ramboll tog del av allt utvärderingsmaterial från deltagarna och återkom vid halvtidsutvärderingen med sin analys och bedömning av måluppfyllelse utifrån status: ”ingen värdering gjord”, ”ej uppfyllt”, ”delvis uppfyllt” eller ”uppfyllt”.

Användande av resultat

Detta avsnitt beskriver hur projektresultatet helt eller delvis kommer att användas i ordinarie verksamhet och i befintliga strukturer och hur resultatet av projektet tas om hand.

Flera delar inom projektet kommer att implementeras i ordinarie verksamhet efter projektets avslut. Under projekttiden togs det fram en handlingsplan för den fortsatta digitaliseringen som är en del av en plan för implementering. De delar som implementeras beskrivs nedan.

Handlingsplan för digitalisering

Handlingsplanen för digitalisering togs fram inom ramen för projektet och kan ses som en handbok för att arbeta vidare med digitaliseringen de närmaste åren. Arbetsgruppen för skolledare har arbetat fram handlingsplanen tillsammans med hela skolledargruppen under hösten 2020 och våren 2021. Beslut om att anta handlingsplanen fattades under hösten 2021.

Handlingsplan är ett stöd för skolledare och pedagoger. Syftet med handlingsplanen är att utveckla och vägleda det pedagogiska arbetet med stöd av IT i vuxenutbildningen och den ska vara ett stöd för skolledare och pedagoger. Den anger de förutsättningar och insatser som krävs för att personal, elever och studerande ska utveckla sin digitala kompetens, vilket är nödvändigt för det framtida lärandet. IT-användningen i skolorna ska också stimulera elever och underlätta lärandet.

Handlingsplanen pekar ut en riktning för vuxenutbildningen i arbetet med digitalisering inom fyra delar:

- Vision och mål – beskriver en gemensam bild av framtiden.
- Digital kompetens – beskriver vilken kompetens som lärare, skolledare och personal behöver för att nå målen.
- Organisation och ansvar – beskriver hur arbetet med digitalisering en behöver organiseras för att uppnå målen.
- Infrastruktur och digitala verktyg – beskriver vilken utrustning som behövs och vilket stöd som behövs för att utrustningen ska fungera optimalt.

Mer information finns på länken nedan och där kan även handlingsplanen laddas ner.

[Vårt uppdrag inom digitalisering | Pedagog vuxenutbildning](#)

E-utbildningar och kollegialt lärande

Under projekttiden så utvecklades formerna för hur fortbildning av lärare kan bedrivas.

Initialt så arbetade projektet med traditionella salsutbildningar med en föreläsare, där lärarna fick utbildning genom att gå till en specifik plats en viss tid för att få ett utbildningspass. Detta resulterade i att många utbildningar handlade om att utbildaren visade vart lärarna skulle klicka för att göra något i ett digitalt verktyg, vilket inte var effektivt då det även tillkom nya lärare som behövde utbildning i verktygen och en del lärare även behövde repetera utbildningen.

För att skapa nya effektiva förutsättningar för lärande och för möjligheter för lärare att repetera utbildningar, så skapades e-utbildningar i hur de digitala verktygen kan användas på vuxenutbildningen i egen regi.

Den första e-utbildningen som handlade om hur lärare kan använda Teams i undervisningen togs fram tillsammans med ett konsultbolag som är experter inom området. Den utbildningen användes sedan som en mall för kommande e-utbildningar.

E-utbildningar gjorde det möjligt för lärare att repetera och kunna göra utbildningen oberoende av tid och plats.

Under projekttiden tog projektet fram följande e-utbildningar:

- Teams
- OneNote – Anteckningsboken för klassen
- Sway
- Forms
- Whiteboard i Teams
- Spela in skärmfilm i Teams, PowerPoint och Stream

Framgångsfaktorer för dessa e-utbildningar var att de var anpassade för lärarna inom vuxenutbildningen och att lärarna genomförde en workshop efter e-utbildningen för att befästa sina kunskaper och få möjlighet att utveckla sin undervisning tillsammans med sina kollegor.

Till lärandet med e-utbildningar kopplades även ett supportteam i Teams där lärare kunde ställa frågor om hur de kan arbeta med verktygen i sin undervisning. I supportteamet kunde kollegor tipsa och svara på varandras frågor.

E-utbildningarna och supportteamet kommer fortsätta att användas och utvecklas efter projektets avslut. E-utbildningarna kan även laddas här:

[Vux 2.0 | Pedagog vuxenutbildning](#)

Organisation och arbetsgrupper

Den fortsatta digitalisering av vuxenutbildningen kommer att implementera arbetssättet med arbetsgrupper för pedagoger och skolledare som testades under projektiden. Det är ett bra arbetssätt för att ha en kontinuerlig dialog med skolorna för att lyssna på behoven och samtidigt ha en samlad grupp som mottagare för omvärldsbevakning och dialog om förändrade arbetssätt.

Foto: Kaitlyn Baker/Unsplash

Kommentarer och tips

Här följer några tips inför framtida projekt.

Förankra med chefer tidigt i projektet och starta en arbetsgrupp där de ingår. I Vux 2.0 försökte man förankra via medarbetare som var ambassadörer, men detta räcker inte utan cheferna måste vara med tidigt och förstå syftet med projektet.

Starta en arbetsgrupp med medarbetare som har ett uppdrag att förankra projektet på arbetsplatserna för att kunna lyssna på dem och anpassa utbildningar och insatser utifrån deras erfarenheter.

Använd externa utvärderare för att få ett utifrånperspektiv på projektet med personer som har erfarenheter av förändrings-processer. Se till att de externa utvärderarna fullföljer sitt uppdrag med avsedd och utlovad kompetens.

Blanda utbildningar med egen personal och konsulter, då det är bra med egen person som kan stå för en kontinuitet och den röda tråden i utbildningarna. Konsulter kan komma in och föreläsa inom sitt expertområde utifrån behovet som finns av kompetensutveckling.

Skapa en grundläggande och övergripande samsyn och förståelse för vad ett projekt och dess olika delar innebär för verksamheterna. Ett exempel på det är att formulera och förankra funktionen/rollen av en ambassadör innan man förväntar sig att de ska kunna implementeras. Tydliga och förståeliga formuleringar, gemensam målbild, samt metoder för förankring och processledning kan möjligtvis fungera som stöd i ett sådant arbete.

Bilder:

Omslag	Andrew Neel/Unsplash
Sidan 2	Liselotte van der Meijs
Sidan 5	Liselotte van der Meijs
Sidan 6	Patrick Perkins/Unsplash
Sidan 6	John Schnobrich/Unsplash
Sidan 12	Mimi Thian/Unsplash
Sidan 17	Salome Watel/Unsplash
Sidan 22	Jason Goodman/Unsplash
Sidan 22	Michael Dolejš/Unsplash
Sidan 31	Terren Hurst/Unsplash
Sidan 35	Helena Wahlman
Sidan 45	Kaitlyn Baker/Unsplash

Stockholms
stad